

Helsingin yliopisto - Helsingfors universitet - University of Helsinki ID 2003-2224

Tiedekunta-Fakultet-Faculty Valtiotieteellinen tiedekunta		Laitos-Institution-Department Sosiologian laitos	
Tekijä-Författare-Author Salmelin-Tikkala, Satu			
Työn nimi-Arbetets titel-Title Ammattina arkkitehti: Tyylin ja maun asiantuntijuus asuintalosuunnittelussa			
Oppiaine-Läroämne-Subject Yleinen sosiologia			
Työn laji-Arbetets art-Level Pro gradu		Aika-Datum-Month and year 2003-05-05	Sivumäärä-Sidantal-Number of pages 89 s. + liitteet 7 s.
<p>Tiivistelmä-Referat-Abstract</p> <p>Tämän tutkielman tarkastelukohteena on eräs kaupunkisuunnittelun kentällä toimiva asiantuntijaryhmä eli asuintalosuunnittelua tekevät arkkitehdit. Arkkitehtikentän sisäisen diskurssin tarkastelun avulla tarkoitukseni on selvittää, kuinka hyvä maku -joka ilmenee tyyliissä-tuotetaan, ylläpidetään ja legitimoidaan; keiden maku pääsee hallitsemaan diskurssin kenttää ja lopuksi:kuinka arkkitehdit käyttävät hyvän maun asiantuntemustaan legitimoidakseen oman asemansa arkkitehtuurin kentällä.</p> <p>Aineistoni koostuu kolmesta eri aineistosta: Arkkitehti-lehdessä vuosina 1991-2001 julkaistuista Helsingin asuintalosuunnittelua käsittelevistä artikkeleista, Arkkitehti-lehden päätoimittajan haastattelusta sekä niiden arkkitehtien haastatteluista, joiden töitä lehti oli julkaissut ko. ajanjaksolla.</p> <p>Analyysini liittyy temaattisesti kahteen sosiologiseen keskusteluun. Ensinnäkin Pierre Bourdieun käsityksiin sosiaalisen maailman muodostumisesta erilaisista kentistä, joiden hallinnasta ja siellä käytettävien sääntöjen määrittelystä toimijat kamppailevat; ja toisaalta hänen käsityksiinsä mausta distinktioiden tekijänä. Käytän maku-käsitettä siinä merkityksessä, että se on erottumista tai erottautumista tuottava seikka, jolla pyritään legitimoimaan oma asema eli oma asiantuntijuus arkkitehtoonisen diskurssin kentällä. Tarkoitukseni on löytää sellaisia puhetapoja, jotka määrittävät arkkitehtiprofession rajoja ja mahdollisuuksia asuintalosuunnittelussa.</p> <p>Toinen sosiologinen keskustelu liittyy professiotutkimukseen. Professiot ja asiantuntemus liitetään usein yhteen. Koulutuksen kautta saavutetaan professionille tyypillinen erikoisalueen tieto, specialiteetti. Arkkitehtien specialiteetti liittyy makuun ja tyyliin. Tällaisen klassisen asiantuntijuuden määritelmän rinnalle on ollut nousemassa maallikkoasiantuntijuus, kokemukseen perustuva tieto. Uusi maankäyttö- ja rakennuslaki vuodelta 2000 vahvistaa kaupunkilaisten osallistumista suunnitteluprosessiin. Tarkastelen myös sitä, kuinka kaupunkilaiset ts. maallikkoasiantuntijat otetaan vastaan arkkitehtien - klassista asiantuntijuutta edustavien - keskuudessa.</p> <p>Tutkimuksen tarkoituksena on selvittää hyvään makuun liittyvää asiantuntijuutta ja asiantuntijuuden tuottamiseen ja legitimointiin liittyviä mekanismeja puheessa. Arkkitehtipuheessa tuli esiin vallalla oleva tyyllillinen hegemonia. Taustalla ovat mm. ammattikunnan kollegiaalisuus ja siihen liittyvä profession yhtenäisyys. Toisaalta ulos päin yhtenäiseltä näyttävän ryhmän sisällä käydään kamppailua alan eliittiin pääsystä. Kamppailua käydään yhä hienojakoisempien erottelujen kautta ja huipulle on vain harvalla asiaa. Eliitti hallitsee kentän sisäistä diskurssia. Asiantuntijuus suhteessa maallikkoasiantuntijoihin tuotetaan osoittamalla oman tiedon paremmuus kentälle pyrkiviin nähden. Ammattilainen osoittaa pätevyytensä tekemällä legitiimit erottelut hyvän ja huonon maun välillä, ja näin hän kykenee erottautumaan maallikoista.</p>			
Avainsanat-Nyckelord-Keywords asiantuntijuus - tyyli professiot - arkkitehdit kaupunkikuva			
Säilytyspaikka-Förvaringsställe-Where deposited			
Muita tietoja-Övriga uppgifter-Additional information			